

JOSE LUIS LIZUNDIA-ren SARRERA MINTZALDIAN

Abadiño, 2004-VII-23

*Jean Haritschelhar,
euskaltzainburuaren hitzak*

Jose Luis adiskidea.

Entzunik zure sarrera-mintzaldia eta Jean-Luis Davant-ek eman dizun erantzuna, euskaltzainburu naizenez gero ez zaitut utziko bi hitz erran gabe.

Badu orain, 35 bat urte elgar ezagutzen dugula, elgarrekin lanean ari garela. Orain zor dizut ene lelukotasuna, publikoi, zure ama ohoragarriaren aitzinean eta hemen zure ohoretan bilduak diren agintari eta herritarren aurrean.

Gutartean sartu zinelarik idazkariorde gisa berehala orduko euskaltzainburuak, Aita Luis Villasante-k galdegin zizun txosten bat Euskaltzaindiaren egitura berri bati buruz. Hala egin zenuen. Uzten diot hitza Aita Villasante-ri, Donostian 1970.eko azaroaren 27-an, berau aurkeztu zuen txostenaren zati bat eskainiz:

Gure idazkari-ordeak, bada, neuk eskaturik, halako planifikazio bat egin dit, eta gure gauzen martxarako prozedura lege batzuk, hots, ibilpide legeak edo arauak ezarri ere bai. Nik uste dut horrelako zerbait behar beharrezkoa dugula (disziplina baten barruan jokatu eta ibiltzea, alegia), gauzak behar den pulamenez eramateko.

Lizundia jaunak honela sailkatzen du gure Euskaltzaindiaren eremua. Euskaltzaindiak hiru sail ditu: *Lehenbizikoa*: Euskaltzainburugoa (Directiva). *Bigarrenena*: Batzordeak (Comisiones). *Hirugarrena*: Ordezkaritzak (Delegaciones). Bigarrenena eta hirugarrena Araudiak dion *Iker-Saila* (Sección filológica) eta *Jagon-Saila* (Sección tutelar) izango lirake guti gora behera behintzat. Dakizuten bezala, bi atal hoietaz osatua da gure Euskaltzaindia (1).

Orduan, zure egitasmoari esker sortu zen Euskaltzainburugoa, orain Zuzendaritza deitzen duguna, sortu ziren batzordeak, sortu ere ordekaritzak: Donostian lehenik, Gasteizen eta Iruñean gero, Baionan azkenik. Azken mende

---

(1) *Euskera* XVI, 1971, 124.or.

laurdena hartuz, neurt daiteke bost batzorde nagusiek egin duten lana, Hizte-gigintzan, Gramatikan, Dialektologian, Onomastikan, Literaturan. Aldi bat baino gehiagotan aldarrikatu dut ez dela sekulan hainbeste lan egin Euskaltzain-dian batzordeeri esker egiten den bezala, disziplina baten barruan jokatzu eta ibiliz. Zilegi bekit ere erraitea nola elgarrekin, euskaltzainburu nintzela, as-matu eta aurkeztu genuen organigrama berritua.

Aipatu nahi nituzke ere zu, ez bakarrik idazkari orde, bainan ere gero-geago kudeatzaile gisa Euskaltzaindiak egin dituen Biltzar Nagusi eta kongresuak. Batzu gogora heldu zaizkit: Arantzazuko kongresutik landa Bergara-koa, Munduko euskalarien kongresua Gernikan eta Leioan, A. Campionena Iruñean, Oihenartena Maulen eta Donapaleun, Euskara Batuarena Euskal He-rriko Unibertsitateko Leioako Campusean, Anton Abadiarena Hendaian, azke-na Bilbon eta Baionan R.M. Azkue, J. Urkixo eta P. Lafitte-ri eskainiak.

Biltzar Nagusi horiek ederki joan dira, halaber bertze jardunaldi eta be-reziki Barne-Jardunaldiak zuk, batzorde eragile buru gisa, ongi apailatu baiti-tuzu biltzarkide bakoitzak ukaiten zituela beharrezkoak diren eguneroko erraz-tasunak hobeki lanean aritzeko.

Ez dezaket ahanztu ere parte hartu duzula Euskaltzaindiaren Arautegiaren berritzean, bereziki 70-eko hamarkadan, bai Euskaltzaindian eta bai Madrilen 1976-eko otsailaren 26-eko Erret Dekretuak ezagutzen zuelarik Euskaltzaindia Erret Akademia gisa.

Beti leialki, zintzoki, eraman duzue zure lana zerbitzatuz ezagutu dituzun bi euskaltzainburuak, Aita Villasante eta ni, euskaltzain guziak lagunduz be-harra senditzen zutelarik. Hainbeste denbora Euskaltzaindiaren zerbitzuan, hainbeste lan eginik, nola egon behar ziren eskergabeak euskaltzainak. Ordua etorri delarik, J.M. Satrustegi euskaltzain zenaren aljian izendatu zaituzte eta gero Arana Martija-k utzi duelarik bere kargua, sartu zara hain ongi ezagutu duzun Zuzendaritzan, diruzain gisa, dakizun bezala hori izan baita enetzat poz haundia.

Eta orain, Araudiak manatzen duen bezala, Euskaltzainburuak eskaintzen dizkizu bai diploma eta bai domina, haiekin doala adiskidantzazko besarkada.